JIENA NEMMEN LI MOSÈ KITEB ĠENESI

JIENA NEMMEN LI MOSÈ KITEB ĠENESI

"Żgur li inti ma temminx li Mosè kiteb Ġenesi. Għaliex, dan hu bħallikieku qiegħed tgħid li x-xemx iddur madwar id-dinja, jew li vapuri li jbaħħru l-bogħod fl-oċeani jaqgħu mill-wiċċ tad-dinja. Ħadd illum m'għadu jemmen dan aktar!"

Din hija l-attitudni ta' ħafna nies illum. Għalkemm xi "skulari" moderni mhumiex ċerti dwar l-identità ta' l-awtur ta' Ġenesi, huma jaraw li Mosè kien l-awtur ta' Ġenesi bħala superstizzjoni kbira. Qegħdin żbaljati dawn fil-fehma tagħhom jew le? It-tweġiba hija "assolutament iva, huma qegħdin żbaljati għal kollox!" Fil-fatt, l-informazzjoni essenzjali hija disponibbli biex wieħed jikkonkludi li Alla uża lil Mosè biex jikteb Ġenesi.

Meta aħna niddiskutu dwar l-awtur ta' xi ktieb Bibliku, hemm żewġ elementi li għandhom ikunu kkunsidrati, jiġifieri, id-divin u l-uman. Għandu Ġenesi oriġini divin—jew oriġini għal kollox uman? L-appostlu Pawlu ikkonferma,

> "*L-Iskrittura kollha hija mnebbħa minn Alla, u tiswa biex wieħed igħallem, iċanfar, iwiddeb, u jrawwm fis-sewwa*" (2 Timotju 3:16).

Li t-Testment il-Qadim, **inkluż Ġenesi**, kien f'moħħ l-appostlu huwa ċar mill-kontenut, speċjalment billi t-Testment il-Ġdid ma kienx għadu rrivelat għal kollox. L-appostlu Pietru għamilha ċara li l-kittieba tat-Testment il-Qadim:

> "*Kitbu għax kienu mqanqlin mill-Ispirtu s-Santu*" (2 Pietru 1:21).

Fl-aħħarnett, u din hija forsi l-aqwa konsiderazzjoni, Ġesù nnifsu kkwota kunfidenzjalment minn Ġenesi fejn f'Mattew 19:4 naqraw:

> "*Ma qrajtux li sa mill-bidu l-Ħallieq għamilhom raġel u mara, u qal, 'Minħabba f'hekk raġel iħalli lil missieru u 'l ommu u jingħaqad ma' martu u t-tnejn isiru ħaġa waħda?*"

Hawn Ġesù kkwota minn Ġenesi 1:27; 5:2; 2:24. Il-Ħallieq (Kolossin 1:16) b'dan poġġha stampa li ma tistax tinbidel ta' approvazzjoni fuq ir-rakkont tal-ħolqien. Jekk xi ħadd huwa ikkwalifikat biex ipoġġi lil l-umanità sewwasew fuq l-oriġini ta' Ġenesi, dan Hu l-Mulej waħdu.

Li taċċetta l-oriġini divin ta' Ġenesi jwassal biex wieħed ifittex dwar l-awtur tiegħu. Ix-xhieda aċċessibbli kollha turi għall-konklużjoni li Mosè huwa l-uniku kandidat aċċettabbli!

L-ewwel ħames kotba tat-Testment il-Qadim, jiġifieri, Ġenesi, Eżodu, Levitku, Numri, u Dewteronomju, huma msejħa Pentatewku li jgħamlu għaqda sħiħa. Qari fuq fuq iżda bl-attenzjoni tal-partijiet individwali tagħhom jikkonferma li kull ktieb jispjega lil dak li jiġi qablu. Mingħajr Ġenesi, Eżodu jinqara bħallikieku kien ktieb nofs triq; mingħajr Eżodu, Levitku huwa misteru; u l-kumplament. Jidher li x'aktarx dawn mhumiex ħames volumi separati f'kategorija komuni, imma pjuttost, huma ħames diviżjonijiet ta' l-istess ktieb. Huma lkoll igawdu l-istess tradizzjoni venerabbli li huma għaqda waħda miktuba minn Mosè. Għalhekk, biex turi lil Mosè bħala li hu l-awtur ta' xi wieħed minnhom huwa li tistabbilixxi lil Mosè li hu l-awtur ta' kull wieħed minnhom, il-ħamsa li huma.

It-tieni, huwa 'l fuq minn kull dubju raġjunèvoli li Mosè kellu l-kwalifiki meħtieġa biex jikteb ktieb bħal dan. B'riżultat ta' l-adottar tiegħu fil-familja rjali ta' l-Eġittu, hu kien raġel edukat ħafna. F'Atti 7:22 naqraw dwaru,

> "*U Mosè trawwem fil-għerf kollu ta' l-Eġizzjani u sar qawwi fi kliemu u għemilu.*"

Li hu kien mgħallem fir-reliġjon u fl-istorja tal-Lhud jista' jit-tieħed minn żewġ fatturi: (1) Ommu stess serviet bħala n-ners għat-trobbija tiegħu, u (2) hu emmen li kien qiegħed jimxi skond ir-rieda ta' Alla fil-ħin ta' l-ewwel tluq tiegħu mill-Eġittu. F'Atti 7:23-25 naqraw,

> "*Imbagħad, meta kellu erbgħin sena, ġieh il-ħsieb li jżur lil ħutu, ulied Israel. Hemm ra raġel Eġizzjan jaħqar lil wieħed minnhom u*

qabeż għalih billi tħallas minn dak li kien qiegħed jaħqru billi qatlu. Mosè ħaseb li ħutu fehmu li Alla kien se jeħlishom permezz tiegħu, iżda huma ma kienu fehmu xejn."

Mosè kien kapaċi jikteb għaliex f'Eżodu 34:27 naqraw,

> "*U L-Mulej qal lil Mosè: Ikteb dawn il-kelmiet: għax fuq dawn il-kelmiet, jien għamilt għaqda miegħek u ma' Israel.*"

Barra minn hekk, huwa kellu żmien biżżejjed biex iwettaq ix-xogħol waqt li kien qiegħed imexxi lil-Lhud għal erbgħin sena fid-deżert.

It-tielet, nies ispirati tat-Testment il-Qadim taw il-kredtu lil Mosè dwar li kiteb il-Pentatewku. Stqarrija ċara ta' din il-konvinzjoni miżmuma minn ħafna hija espressa fit-2 Korintin 34:14,

> "*Ħilkaj il-qassis sab ktieb tal-liġi ta' Alla mogħti minn Mosè*" (Esdra 6:18; Neħemija 13:1).

Innota wkoll li fil-ktieb ta' Ġożwè "il-liġi" hija sinonima ma' "il-liġi ta' Mosè." Naqraw f'Ġożwè 8:31-32,34:

> "*Bħalma Mosè, il-qaddej tal-Mulej, kien ordna lil ulied Iżrael, kif inhu miktub fi ktieb il-liġi ta' Mosè...U kiteb hemm fuq il-ġebel kopja tal-liġi ta' Mosè, li kien kiteb quddiem ulied iżrael...Imbgħad Ġożwè qara l-kliem kollu tal-liġi, il-barka u s-saħta, dak kollu li hu miktub fi ktieb il-liġi.*"

Permezz tal-profeta Malakija, Alla rrifera għal-liġi bħala "*il-liġi ta' Mosè l-qaddej tiegħi*" (Malakija 4:4). It-Testment il-Qadim hu mimli b'riferenzi ta' din in-natura.

Ir-raba', il-kittieba tat-Testment il-Ġdid ma wrew l-ebda dubju f'li jaffermaw li Mosè kiteb il-Pentatewku. B'riferenza għall-prattika Lhudija tal-qari publiku tal-Pentatewku, Ġakbu afferma l-awtorità ta' Mosè. Naqraw f'Atti 15:21,

> "*Għaliex sa mill-ewwel żminijiet kien hemm f'kull belt min ixandar il-Liġi ta' Mosè u jaqraha fis-sinagogi kull nhar ta' Sibt.*"

Ma' dan, l-appostlu Pawlu wkoll saħħaħ dan fejn naqraw fit-Tieni Korintin 3:15,

> "*Sal-lum stess, kull meta jaqraw il-Liġi ta' Mosè hemm velu fuq qalbhom.*"

Luqa rrakkonta lil Ġesù rxuxtat,

> "*U beda minn Mosè u l-profeti kollha jfissrilhom kull ma kien hemm fl-iskrittura fuqu*" (Luqa 24:27).

Issa, jekk Ġesù iddiskuta l-profeziji **kollha** dwar il-Messija ma' l-appostli Tiegħu (Luqa qal li Ġesù hekk għamel), u Ġenesi fih xi wħud minn dawn il-profeziji, (fih ħafna minnhom), allura skond ir-raġuni, il-frażi "*jibda minn Mosè*" hija affermazzjoni ispirata li Mosè **kien** l-awtur ta' Ġenesi!

Il-ħames, il-veduta ta' Ġesù dwar l-awtur tal-Pentatewku kienet magħmula ċara meta qal:

> "*Għal dak imbagħad li hu qawmien mill-imwiet, fil-ktieb ta' Mosè, fejn jissemma l-għolliq, ma qrajtux kif Alla qallu: Jien Alla ta' Abraham, Alla ta' Iżakk, Alla ta' Ġakobb?*" (Mark 12:26).

L-Iben ta' Alla, Ħallieq ta' l-univers, u s-Salvatur ta' l-umanità, ta lil Mosè l-awtorità tal-kitba tal-Pentatewku. Il-bniedem min hu biex ma jaqbilx ma' **din** ix-xhieda?

Minħabba l-influwenza tal-liberalmiżmu, ħafna nies iħossu li dan huwa suġġett ta' ftit importanza. Iżda, kull suġġett li dwaru l-Bibbja tipprovdi dan l-ammont ta' informazzjoni ċertament li mhuwiex ta' ftit importanza. Ladarba Alla ħa ħin biex jinkludi l-bċejjeċ kollha għal din it-taħbila fil-Kelma Tiegħu, żgur li l-bniedem jieħu l-ħin biex jaqqgħaddhom. Kif ikunu magħqudin, ikun jidher ċar li huwa jgħid bil-kuraġġ kollu: "**Iva, jiena nemmen li Mosè kiteb Ġenesi!**"

STUDJU TAX-XHIEDA STORIKA TA' ĠENESI

Ir-Realtà Storika tar-rakkont tal-Fidwa Ta' Ġenesi.

Il-pjan imfassal minn Alla għall-Iskrittura tat-Testment il-Qadim jinkludi li Hu jirrivela għalina l-intervent storiku Tiegħu fix-xogħol tal-bniedem u tal-ġnus għall-fidwa ta' l-umanità irvinata. Jidher pjuttost ċar li ħafna Kristjani m'għandhom l-ebda ħsieb sinifikanti ta' dan il-pjan Biblikament imfassal. Għal din ir-raġuni, il-konnessjoni importanti bejn il-fidwa sto-rika kif miksuba permezz ta' Kristu u r-rakkont Bibliku ta' dik il-fidwa kif maħduma minn Alla mis-sebħ ta' l-istorja tal-ħolqien u l-bniedem mhijiex maqbuda biżżejjed biex tipprotieġi emmiena li ma jissusspettawx mill-irwiefen qarrieqa tal-liberal-iżmu. Huwa f'dawn l-oqsma li l-liberaliżmu jonfoħ maltempati kbar ta' duttrina falza kontra t-Testment il-Qadim bħala li huwa rakkont ta' fatti storiċi ta' min joqgħod fuqu.

It-tema tal-Bibbja mill-bidu sat-tmiem hija l-fidwa. Fidwa storika (attwali) għandha tkun ix-xogħol ta' Alla fl-istorja tal-bniedem. Jew il-bniedem tabilħaqq waqa' permezz tad-dnub jew ma jistax ikun hemm fidwa tabilħaqq. Jekk il-kurċifissjoni kienet tabilħaqq l-att ta' fidwa ta' Alla allura f'xi waqt fl-istorja, il-bniedem tabilħaqq waqa' permezz tad-dnub. Huma l-kapitli tal-bidu ta' Ġenesi li jirrakkontaw dik il-waqa'. Il-bqija tar-rakkont Bibliku minn dak il-punt huwa r-rivelazzjoni ta' Alla nnifsu tat-twettiq ta' dik il-fidwa fl-istruttura ta' l-istorja tal-bniedem. Jekk din il-veduta storika-letterali ta' l-oriġini tagħna u l-waqa' u l-fidwa tkun imwarrba għall-veduta evo-luzzjonarja ta' l-oriġini u żvilupp tal-bniedem, din tirrifletti konsegwentament fuq il-verità tal-Bibbja, fuq in-natura morali tal-bniedem (huwa tassew persuna moralment responsabbli?), u

fl-aħħarnett fuq l-evalutazzjoni tiegħu tal-ħtieġa għall-Kristjaneżmu ta' fidwa.

Mill-bidu, il-Bibbja hija miktuba fil-kontenut u fid-dieher ta' storja raġunèvoli u sana. Ma hemm ebda l-inqas tagħrifa li dawn l-iskritturi fihom xi ħrafa. In-natura *storika u letterali* tar-Rakkont miktub hija faċilment iddeterminata fil-kuntrast għall-parabboli, allegoriji u għas-simboliżu li huma normalment spjegati fil-kontenut. Aħna nafu, bħala illustrazzjoni, li Luqa 8:4-15 hija parabbola għaliex hekk jintqal fil-bidu. Aħna nafu wkoll li Galatin 4:21-31 hija allegorija għall-istess raġuni. Fejn il-Bibbja tgħallem permezz ta' allegorija jew parabbola jew simboliżmu din biċ-ċar tidher hekk jew immarkata jew inkella li wieħed jifhimha faċilment fil-kontenut. Li taqra l-parabboli, l-allegoriji, eċċ. tal-Bibbja, u mbagħad taqra Ġenesi huwa li tkun taf li Ġenesi għandu xebħ mhux ftit ma dawn, iżda li dan jidher li hu dak li jitlobna biex nemmnu li hu—**fatt storiku**. Madankollu, il-liberaliżmu ittimbra ħafna mill-Iskrittura Mqaddsa, speċjalment il-kapitli tal-bidu ta' Ġenesi, u sfortunatament ħafna mexxejja reliġjużi qegħdin jinqabdu f'din ix-xibka wkoll, bħala mitoloġiċi.

Il-mistoqsija hi, "*Huwa ta' importanza kif aħna nħarsu lejn Ġenesi sakemm aħna nemmnu f'Ġesù bħala Mulej u Salvatur?*" *X'differenza tista' tagħmel għas-salvazzjoni tagħna jekk aħna nħarsu lejn ir-rakkont tal-ħolqien bħala letterali jew mitoloġiku, jew jekk aħna nemmnux f'Noè u fid-dilluvju universali jew f'Ġona f'żaqq il-ħuta?*"

Iżda waqt li twemmin mistqarr f'Ġesù bħala Salvatur f'dan il-punt jista' jidher li jnaqqas l-importanza għal li tiweġeb il-mistoqsija tagħna, din il-pożizzjoni (jekk sinċiera) li taċċetta lil Kristu kemm jekk aħna naċċettaw Ġenesi jew le tonqos biex tagħraf l-implikazzjonijiet kontra Ġesù u l-appostli Tiegħu li aċċettaw il-ktieb ta' Ġenesi bħala *storikament awtentiku*. Din ukoll tirrifletti fuq l-ispirazzjoni mingħajr l-ebda żball tal-kittieba tal-Bibbja kif ukoll dwar l-importanza tat-tema Biblika.

I. IR-REALZZJONI TAL-FIDUĊJA STORIKA TA' ĠENESI GĦALL-FIDWA TAL-BNIEDEM.

Riġettar tar-rakkont Bibliku tal-waqa' tal-bniedem u ta' l-atti tal-fidwa ta' Alla bħala li huma storikament mhux li wieħed jimmaġinahom għandhom implikazzjonijiet serji u ħorox li huma relattivi għan-neċessità u l-fiduċja tal-Kristjaneżu ta' fidwa. Meta t-Testment il-Qadim ma jkunx meqjus bħala storja li hi ta' min joqgħod fuqha, it-Testment il-Ġdid naturalment jaqa' taħt suspett. Għax jekk ir-rakkont ta' Ġenesi tal-waqa' tal-bniedem mhuwiex aċċettat bħala realtà x'jista' jagħmel il-fidwa permezz ta' Kristu bħala li hija neċessità? Jekk l-umanità ma waqgħetx tassew permezz tad-dnub minn xhix aħna neħ-tieġu li nkunu salvi jew mifdija?

It-Testment il-Qadim jippreżenta l-oriġini tal-bniedem, il-waqa' tiegħu, u n-nuqqas ta' abbiltà tiegħu biex jifdi lilu nnifsu u għalhekk jedukah għall-bżonn tassew tiegħu għas-salvazz-joni. It-Testment il-Ġdid jippreżenta lil Kristu bħala s-sodisf-azzjon ta' dak il-bżonn. Għalhekk, iż-żewġ testmenti jiffurmaw għaqda ta' rakkont u skop. Ir-rakkonti tagħhom ta' l-umanità huma tant relatati flimkien li ma jistgħux ikunu mifruda u fl-istess ħin isostnu li l-fidwa tal-bniedem hija ħtieġa umana.

Il-veduta tal-Bibbja ta' l-istorja għalhekk, tidher biċ-ċar li hija reliġjuża. (Minn żewġ kelmiet Latini, *Re*, tfisser lura u *Lega*, tfisser li torbot, ir-reliġjon tidher li hija s-sistema ta' Alla li torbot lill-bniedem midneb lura Għalih innifsu.) It-Testment il-Qadim jippreżenta l-oriġini u l-waqa' tal-bniedem. Il-liġi ta' Mosè tirrivela n-nuqqas ta' abbiltà tal-bniedem biex jifdi lilu nnifsu permezz tal-metodu tat-tjubija tiegħu nnifsu. Sal-ħin li naslu għat-Testment il-Ġdid, aħna nkunu mgħallma li l-bnie-dem jinsab fi bżonn reali ta' feddej u għalhekk jippreżenta lil Kristu bħala l-Feddej.

Il-fidwa tal-bniedem hija l-qawwa ċentrali li madwarha l-kumplament tat-tema tal-Bibbja hija mgeżwra. Minn Ġenesi kapitlu wieħed il-Bibbja tippreżenta d-dħul ta' Alla fil-ħwejjeġ tal-bniedem għall-fidwa tiegħu. Dawk li jemmnu biss fir-rakk-ont tal-Bibbja ta' l-istorja mill-waqa' tal-bniedem fil-ġnien għal

Kristu fil-Kalvarju jistgħu jaraw il-kwadru storiku kollu li fih il-fidwa tagħna hija maħduma minn Alla. Jekk, mela, Ġenesi mhuwiex **letteralment tassew** imbagħad Alla kif ippreżentat fil-Vanġeli mhuwiex meħtieġ!

II. L-IMPORTANZA LI TIPPRISERVA U LI TISTA' TITTRAĊĊJA L-LINJA TAŻ-ŻERRIEGĦA TAL-MESSIJA MATUL L-ISTORJA

Jekk ir-rakkont ta' Ġenesi dwar l-oriġini tagħna u l-waqa' hu mħares b'mod mitoloġiku allura l-umanità ma tistax tkun imħarsa bħala li waqgħet u fi bżonn tas-salvazzjoni. Xi jkun imbagħad il-bżonn ta' Alla biex jippriserva l-linja taż-żerriegħa Messjanika minn Adam permezz tad-dixxendenti tiegħu, Noè, Abraham, David, eċċ., kif il-Bibbja tgħid li Hu għamel? Għal xhix din tkun ippriservata? Imma jekk is-salvazzjoni mid-dnub hija essenzjali għall-bniedem imbagħad f'xi punt fl-istorja tiegħu nnifsu l-bniedem kellu li attwalment dineb.Ġenesi jirreġistra dak id-dnub u mbagħad jagħtina rakkont veru tal-wegħda tal-fidwa ta' Alla permezz taż-żerriegħa tal-bniedem (Ġenesi 3:1-15). Jekk Ġenesi hu ħrafa, kif xi reliġjużi llum qed isostnu, allura din il-wegħda hi ħrafa wkoll, il-Mulej daħak bina! Il-bqija tat-Testment il-Qadim jirrivela l-priservazzjoni ta' dik il-linja taż-żerriegħa mit-tneħħija u d-direzzjoni tagħha għal Kristu.

Atti sopranaturali biex jippriservaw dik il-linja taż-żerriegħa ma jistgħux jittieħdu serjament **jekk** il-kawża għal dawk l-atti m'għandix tkun meqjusa bħala li hija reali mal-fatti. Meta l-waqa' tagħna permezz ta' Adam kif irrivelata f'Ġenesi tkun meqjusa bħala reali u tassew imbagħad il-linja taż-żerriegħa tal-Messija **kif imwiegħda** f'Ġenesi 3:15 tkun tista' natural-ment u essenzjalment tiġi ttraċċjata minn Adam għal Kristu. Din hija fin-natura tas-suġġett.

F'dan il-kontenut dawk l-atti sopranaturali kollha ta' Alla biex jippriserva l-linja taż-żerriegħa jidhru li huma atti ta' fidwa umana. Atti bħal dawn, bħal priservazzjoni ta' Noè mid-dilluvju, il-priservazzjoni tal-linja taż-żerriegħa minn Abraham għal Kristu (irġiel neżlin direttament minn Abraham għal

Kristu permezz ta' kull ġenerazzjoni ta' wara għal elfejn sena!), il-priservazzjoni tal-linja taż-żerriegħa fit-tribù ta' Ġuda meta Ġuda kien mhedded bil-qirda permezz tal-jasar ta' Babel, u t-twelid verġni, għandhom ikunu mħarsa bħala atti sopranaturali ta' fidwa li kienu meħtieġa għad-dħul bil-ġisem tal-Mulej fid-dinja skond il-wegħda Tiegħu.

Veduta *letterali biss* tad-dnub ta' Adam tista' tagħti tifsira storika u ta' fidwa għal l-ittraċċjar tal-linja taż-żerriegħa minn Set għal Noè (Ġenesi 4:25—5:32), u minn Noè u ibnu Sem, li għexu matul id-dilluvju, (Ġenesi 11:10-26) li lilu l-wegħda tal-fidwa kienet aktar tard magħmula. (Ġenesi 12:3; 22:18; Galatin 3:16).

Li tittraċċja ż-żerriegħa minn Abraham għal David għal Ġesù (Mattew 1) mhijiex aktar storikament li titwemmen (kif xi wħud jidhru li jaħsbu) milli li tittraċċja ż-żerriegħa minn Adam għal Noè għal Abraham. Dan huwa eżattament dak li Mosè għamel għalina fil-listi ġenealoġiċi ta' Ġenesi kapitli ħamsa u ħdax. U l-ġenealoġija ta' Luqa (3:23-28) hija essenz-jalment l-istess tifrex il-korsa kollha ta' l-istorja minn Ġesù lura għal Adam. Jekk ir-rakkont tad-dnub ta' Adam ma jkunx meqjus bħala li hu storiku imbagħad dawn il-ġenealoġiji, ta' Luqa inkluża, ma jistax li jkollhom xi tifsira prattika. U, f'liema punt għandu jkun deċiż li Luqa waqaf milli jniżżel persuni attwali storiċi fil-genealoġija tiegħu u beda biex jikteb f'persuni vvintati? U għal darb'oħra aħna nistaqsu, "X'ikun il-punt?"

X'inhu mbagħad l-iskop tal-kitba tal-ġenealoġija ta' Ġesù minn Adam u li jġagħalna biex nittraċċjaw il-linja taż-żerriegħa tal-Messija mid-dnub ta' Adam? F'dan il-punt jidher ċar li din l-informazzjoni tgħammarna bi prova dwar kemm wieħed jista' jorbot fuq Alla biex isalvana skond il-Kelma Tiegħu. Ġenesi 3:15 huwa prova tal-bżonn iddisprat ta' l-umanità għas-salvazz-joni ta' Alla. X'raġuni akbar jista' jkun hemm? Tnaqqis tal-kapitli tal-bidu ta' Ġenesi bħala storikament tassew eventwal-ment għandu jwassal għat-tnaqqis ta' Kristu sopranaturali u s-salvazzjoni li Hu b'mod sopranaturali kiseb għalina permezz tal-mewt u l-qawmien Tiegħu. Kull veduta ta' dawn il-kapitli

f'Ġenesi li mhix *storja awtentika* neċessarjament tqis il-ġenealoġiji u l-ittraċċjar tal-linja taż-żerriegħa tal-Messija bħala mhux storika u mhux importanti. Dan hu dak li jkunu qed jagħmlu dawk li jgħidu li Ġenesi huwa sempliċiment storja! Dan jikkawża nuqqas ta' fiduċja fil-Kelma ta' Alla u jikkawża n-nar tal-fidi li jieqaf milli jkompli jixhel!

III. KULL VEDUTA TA' ĠENESI LI MHIX STORIKAMENT TASSEW TGĦAWWAR MINN TAĦT IL-FIDI F'ĠESÙ U FL-APPOSTLI TIEGĦU

Kull parti mill-Iskrittura li hija meqjusa bħala li hi mitoloġika huwa mod ieħor ta' nuqqas ta' għarfa ta' dak li l-Bibbja Mqaddsa tirreġistra f'dak il-punt bħala semġliċiment mhux tassew. Dan hu speċjalment distruttiv meta l-Bibbja titlobna biex nieħdu l-istqarrijiet tagħha bħala li huma ta' siwi u mbagħad tibbaża duttrini fuqhom u titlobna biex inżommu dawn id-duttrini għal kwalunkwe prezz, ukoll għall-punt li nagħtu l-unika ħajja li aħna qatt jista' jkollna fuq din l-art.

Xi mplikazzjonijiet morali pjuttost profondi, huma nvoluti fit-tagħlim ta' Kristu u l-appostli Tiegħu, li xi drabi bbażaw id-dutrini tagħhom fuq il-validità storika tal-ġrajjiet irrakkuntati f'Ġenesi. Ukoll, dawn id-duttrini, preċiżi għaliex huma bbażati b'mod sewwa u kif jixraq fuq l-informazzjoni fil-ktieb ta' Ġenesi, jinvolvu l-integrità ta' Ġesù u ta' l-appostli, u l-ispirazzjoni mingħajr l-ebda żball tat-Testment il-Ġdid.

A. *Ġesù u Ġenesi*.

Ġesù ħaddan it-Testment il-Qadim bħala storikament ta' minn jorbot fuqu. Hu ħaddan il-verità bi stqarrija ġenerika mingħajr l-ebda eċċezzjonijiet. Naqraw f'Luqa 24:44-47,

> *"Imbagħad qalilhom: "Meta kont għadni magħkom għedtilkom dawn il-kelmiet, 'Jeħtieġ li jseħħ kull ma nkiteb fuqi fil-Liġi ta' Mosè, fil-Profeti u fis-Salmi.' Imbagħad fetħilhom moħħhom biex jifhmu l-Iskrittura. U qalilhom: "Hekk kien miktub, li l-Messija*

> *jbati u fit-tielet jum iqum mill-imwiet, u li l-indiema għall-maħfra tad-dnubiet tixxandar f'Ismu lill-ġnus kollha, ibda minn Ġerusalem.*"

Fi Ġwanni 5:39, naqraw:

> "*Intom tistudjaw l-Iskrittura, għax tgħidu li fiha hemm il-ħajja ta' dejjem; hemmhekk issibu x-xhieda fuqi.*"

Ukoll, fi Ġwanni 10:35 naqraw:

> "*Issa jekk il-liġi ssejjaħ allat lil dawk li waslitilhom il-kelma ta' Alla—u l-Iskrittura ma tistax titħassar.*"

Hawn naraw li Ġesù qiegħed jgħid li kient profezija tal-fidwa li Hu ġie biex iwettaq fuq is-salib. Hu emmen b'mod impliċitu fir-rakkont **letterali** tal-ħajja ta' Elija u Eliżew li ħaddnu għemejjel sopranaturali (Luqa 4:25-27; 1 Slaten 17; 2 Slaten 5). Ġesù irrifera għal Ġona bħala *persuna storika* u l-esperjenza tiegħu f'żaqq il-ħuta hija *storikament tassew*. Naqraw f'Mattew 12:39-41,

> "*Iżda hu weġibhom: "Sinjal iridu nisel ħażin u infidil! Imma Ġona għamel tlitt ijiem u tlitt iljieli f'żaqq il-ħuta, hekk ukoll Bin il-bniedem għad jagħmel tlitt ijiem u tlitt iljieli fil-qalba ta' l-art. F'jum il-ħaqq, in-nies ta' Ninwè għad iqumu kontra dan in-nisel u jikkundannawh, għax huma nidmu wara l-predikazzjoni ta' Ġona; u araw, hawnhekk hawn min hu aqwa minn Ġona!*" (ara wkoll Luqa 11:29-32).

Jekk dawn il-ġrajjiet fil-fatt *ma sarux* x'jiġri f'dan il-punt għall-integrità ta' Ġesù? Tagħmel differenza kbira ħafna fil-fidi tagħna fi Kristu dwar jekk dawn l-istejjer tat-Testment il-Qadim huma letteralment tassew jew le. Jekk Ġesù ma kienx korrett fuq dawn il-punti jista' Hu jkun afdat għal kollox fuq punti

oħra? Il-mistoqsija reali hija, "Nistgħu aħna nafdaw lil Ġesù fil-punti kollha?

Ir-riferenzi Tiegħu għall-ktieb ta' Ġenesi jinkludu r-rakkont ta' Noè u d-dilluvju mad-dinja kollha. F'Mattew 24:37-39 naqraw:

> "*Bħal fi żmien Noè, hekk tkun il-miġja ta' Bin il-bniedem. Għax kif fiż-żmien ta' qabel id-dilluvju kienu jieklu u jixorbu, iżewġu u jiżżewġu, sa dak in-nhar li Noè daħal fl-arka, u b'xejn ma ntebħu sa ma wasal id-dilluvju u ġarr lil kulħadd, hekk tkun il-miġja ta' Bin il-bniedem.*"

F'din il-kwotazzjoni Ġesù jirriferi mingħajr l-ebda żball għal Noè bħala persuna storika, għall-arka bħala reali, u għad-dilluvju li laħaq tant partijiet fid-dinja li "*ġarr lil kulħadd*" (vers 39.)

Attentat makakk tal-liberaliżmu huwa li tissuġġerixxi li Ġesù sata' sewwa appella għall-mitoloġija sabiex jillustra d-duttrini Tiegħu. Iżda dan jassumi mingħajr ebda xhieda li r-rakkonti ta' Noè u Ġona, eċċ., huma ħrejjef, u jagħmlu dan f'kontradizzjoni diretta għall-istqarrijiet ċari tal-Bibbja li dawn l-irġiel kienu reali u li l-ġrajjiet li għalihom huma magħrufa ġraw tabilħaqq. Huwa impossibbli li tieħu l-idea mill-Bibbja, kemm mir-rakkont tat-Tesment il-Qadim jew minn kwotazz-jonijiet tat-Testment il-Ġdid, li kemm il-persuni u kemm il-ġrajjiet kienu għal kollox mitoloġiċi.

Barra minn dan, l-avviċinament mitoloġiku jikkontradixxi l-bażi nfisha tal-loġika tal-Mulej li fuqha Hu spiss iddetermina ċerti materji essenzjali tal-ħajja u duttrina.

Illustrazzjoni ta' dan tinsab fil-Vanġelu ta' Mattew, kapitlu 19, versi 3 sa 9, fejn naqraw:

> "*U resqu fuqu xi Fariżej biex iġarrbuh, u qalulu: "Jista' wieħed jitlaq lil martu fuq xi ħaġa, tkun xi tkun?" Iżda hu qalilhom: "Ma qrajtux li sa mill-bidu l-Ħallieq għamilhom*

raġel u mara, u qal, 'Minħabba f'hekk raġel iħalli lil missieru u 'l ommu u jingħaqad ma' martu u t-tnejn isiru ġisem wieħed'? Għal-hekk mhumiex iżjed tnejn, imma ġisem wieħed. Mela dak li għaqqad Alla ma għan-dux jifirdu l-bniedem." Qalulu: "Mela allura għaliex ordna Mosè li żewġha jagħtiha l-kitba tad-divorzju u jibgħatha?" Qalilhom: "Kien minħabba l-ebusija ta' raskom li Mosè takom il-permess tibagħtu n-nisa tagħkom. Iżda ma kienx hekk mill-bidu. U ngħidilkom, li min jibgħat lil martu ħlief minħabba ż-żina, u jiżżewweġ oħra jkun ħati ta' adulterju."

Minn din ir-riferenza għal l-ewwel żewġ kapitli ta' Ġenesi Ġesù wieġeb żewġ mistoqsijiet dwar iż-żwieġ u d-divorzju, żwieġ mill-ġdid, u adulterju. Ġesù *jargumenta fuq il-bażi tal-veduta letterali Tiegħu tar-rakkont ta' Ġenesi li Alla għamel lir-raġel u lill-mara mill-bidu* u wkoll għaqqadhom fiż-żwieġ biex b'hekk huma ma baqgħux aktar tnejn iżda saru ġisem wieħed. Din l-għaqda ta' raġel u mara f'ġisem wieħed hija n-natura tar-relazzjoni taż-żwieġ kif Alla ħalqu, qal Ġesù, u *jappella għall-Ġenesi 2:24* għal l-awtorità Tiegħu:

"*Minħabba f'hekk (minħabba din il-kawża), it-tnejn isiru ġisem wieħed.*"

"Il-kawża" hija n-natura ta' l-għaqda taż-żwieġ *kif spjegata f'Ġenesi kapitlu tnejn*. Imbagħad minnufih wara l-appell Tie-għu għal Ġenesi għal l-oriġini u għan-natura taż-żwieġ Kristu jesprimi *l-qbil Tiegħu ma' Mosè* billi jiddikjara, "*Għalhekk mhumiex iżjed tnejn, imma ġisem wieħed,*" u jikkonkludi fuq il-bażi Skritturali t-tweġiba Tiegħu lill-Fariżej b'dan il-kliem:

"*Mela dak li għaqqad Alla ma għandux jifirdu l-bniedem*" (Mark 19:6b).

Il-kelma “*mela*” toħroġ minn dak li Ġesù qal li kien in-natura tar-relazzjoni taż-żwieġ “*mill-bidu*” kif irrivelata f’Ġenesi kapitlu wieħed u tnejn.

Barra minn dan, Ġesù jkompli biex jirraġuna minn *interpretazzjoni letterali ta’ Ġenesi* meta l-Fariżej fakkruh li Mosè ordna biex jagħti karta tad-divorzju u biex wieħed ikeċċi ’l martu. Hu wieġeb li Mosè ħallihom biex jagħmlu hekk minħabba l-ebusija tal-qalb, iżda dan “*ma kienx hekk mill-bidu.*” Din hija t-tieni darba li Ġesù rrifera “*għall-bidu*” tal-bniedem u żwieġ kif inhu mfisser fl-ewwel kapitli ta’ Ġenesi.

Fl-aħħarnett, fuq il-bażi ta’ **veduta letterali** ta’ Ġenesi li meta raġel u mara jiżżewġu huma jsiru ġisem wieħed u għalhekk ma jkollhomx dritt li jkissru dik l-għaqda, il-Mulej ippronunzja projbizzjoni assoluta kontra tkeċċija, ħlief minħabba l-kawża taż-żina. L-implikazzjoni morali hija illi d-divorzju u ż-żwieġ mill-ġdid għal kull raġuni oħra ħlief minn dik taż-żina tipproduċi adulterju.

Stqarrija ta’ duttrina ta’ restrizzjoni bħal din u li timplika moralment tkun mingħajr sens jekk il-bażi ta’ l-affari kienet mitoloġika, kienet ħrafa! Fatti storiċi **biss** jistgħu jkunu ta’ raġun għall-pożizzjonijiet sodi tal-Mulej fil-kwistjoni taż-żwieġ u d-divorzju. La darba d-duttrina Tiegħu dwar il-kwistjoni taż-żwieġ kienet ibbażata biss fuq l-informazzjoni li aħna naqraw f’Ġenesi huwa essenzjali li tikkonkludi li Ġesù ikkunsidra dik l-informazzjoni bħala *storikament awtentika.*

Ġesù jgħidilna f’dan il-kliem Tiegħu li Alla li għamel kemm lir-raġel kif ukoll iż-żwieġ ma jagħtix id-divorzju għal kull kawża u jappella għall-ktieb ta’ Ġenesi bħala awtorità suffiċjenti għal dik il-konklużjoni. Jekk aħna ma naċċettawx dak li Ġesù aċċetta bħala awtorevoli aħna sempliċiment ma nistgħux ikollna fidi sħiħa f’Ġesù Kristu bħala awtorevoli, infallibbli u divin.

Ġwanni wkoll jirrakkonta inċident li jħaddan it-twemmin tal-Mulej fir-rakkonti ta’ Ġenesi **bħala li huma letterali**. Waqt wieħed mid-dibattiti ta’ Ġesù mal-Lhud f’Ġerusalem Hu ħariġ-

hom fil-beraħ dwar l-intenzjoni tagħhom biex joqtluh, u mbagħad Ġesù qalilhom,

> "*Intom ġejjin minn missierkom li hu x-xitan, u x-xewqat ta' missierkom li hu x-xitan, u x-xewqat ta' missierkom tridu tagħmlu. U dak kien qattiel sa mill-bidu, u qatt ma żamm mal-verità, għax il-verità ma tin-sabx fih. Meta jigdeb, ikun qiegħed jitkellem talli hu, għax dak giddieb u missier il-gideb*" (Ġwanni 8:44).

Ġesù emmen lix-xitan kien l-ewwel giddieb fuq l-art u qattiel. Hu emmen li Alla fir-realtà qal lil l-istoriċi Adam u Eva dwar is-siġra letterali tat-tagħrif it-tajjeb u l-ħażin li:

> "*Dak in-nhar li tiekol minnha żgur li tmut*" (Ġenesi 2:17).

Iżda x-xitan gidbilhom meta qal,

> "*Le, żgur ma tmutux*" (Ġenesi 3:4).

U b'dak il-mezz huwa qatel lir-razza umana.

Skond l-irraġunar tal-Mulej tagħna li Ġenesi jirreġsitra fatti storiċi kif huma attwalment ġraw aħna għandna nqisu li kull veduta ta' Ġensi li mhix il-veduta tal-Mulej neċċessarja-ment tneżża' lil Ġesù mill-qawwa ta' l-argumenti Tiegħu. Għalekk hemm żewġ konklużjonijiet li nistgħu naslu għalihom, jew Ġenesi jirreġistra **storja awtentika** jew inkella Ġesù **kien żbaljat**. Din hija l-kwistjoni reali. Jekk l-interpretazzjoni ta' Kristu ta' Ġenesi ma kinetx korretta kif aħna nistgħu nkunu ċerti dwar lit-tagħlim Tiegħu huwa korrett fuq in-natura u l-missjoni Tiegħu nnifsu? Tagħmel differenza kbira ħafna jekk aħna nħarsux lejn Ġenesi bħala storiku jew mitoloġiku!

B. *L-Appostlu Pawlu u Ġenesi.*

Ir-rakkont ta' Mosè ta' l-oriġini tar-raġel u tal-mara u r-rakkont tiegħu tan-natura tar-relazzjoni taż-żwieġ kif Alla ħalaqha, li r-raġel u martu huma ġisem wieħed permezz ta' pjan

divin, ma jistax ikun impoġġi fl-istat ta' sempliċiment ħrafa mingħajr ma tirrifletti kontra l-verità ta' l-osservazzjoni ta' Pawlu fuq is-suġġett ta' l-omosesswalità li din hija passjoni ħażina li hija kontra n-natura, u li din hija żball li ma jixraqx.

It-test sħiħ ta' l-akkuża ta' Pawlu dwar id-dnub ta' l-omosesswalità fl-ittra tiegħu lir-Rumani huwa kif inhu ġej:

> "*Għalhekk Alla telaqhom għal ġibdiet bla ġieħ. In-nisa tagħhom bidlu l-użu naturali fl-użu kontra n-natura; hekk ukoll l-irġiel ħallew l-użu naturali tal-mara u xhelu bil-passjoni għal xulxin, irġiel ma' rġiel, biex jagħmlu ħwejjeġ bla ġieħ; u bi ħlas ta' dan jirċievu fihom infushom il-ħlas li ħaqqhom ħtijiethom*" (Rumani 1:26-27).

Kif l-omosesswalità tista' tkun "*kontra n-natura*" kif l-appostlu jgħid, sakemm din tikkontradixxi lin-natura vera ta' ħwejjeġ kif għamilhom Alla *fil-bidu*? L-appostlu jispjega li huwa "żball" għal raġel li jkun bi ħsieb ħażin ippassjonat lejn raġel ieħor għaliex dan ifisser "*li ħallew l-użu naturali tal-mara.*" Kif nistgħu niddeterminaw "*l-użu naturali tal-mara*" jekk aħna nirrifjutaw li naċċettaw bħala awtentika u ta' min jafdaha, ir-rivelazzjoni ta' Alla nnifsu tan-natura u l-bżonnijiet tar-raġel kif Alla għamel u l-oriġini, skop u natura tal-mara li għamel wara?

Riġettar tal-ġrajjiet ta' l-ewwel żewġ kapitli ta' Ġenesi bħala verità storika jista' sewwasew jikkawża lil xi wħud biex jirriġettaw mill-ewwel l-osservazzjonijiet ta' l-appostlu dwar l-omosesswalità. U dan żgur li jolqot fuq it-talba tiegħu għall-ispirazzjoni mingħajr l-ebda żball (1 Korintin 2:12-13).

Ma hemm l-ebda mod li turi rispett għal l-awtorità appostolika ta' Pawlu bħala rappreżentant ta' Kristu divin mingħajr ma taċċetta bħala divinament awtorevoli l-Iskrittura tat-Testment il-Qadim li hu spiss iġib bħala konferma tal-konklużjonijiet ta' l-argumenti tiegħu. Dan il-punt għandu jkun magħmul ċar fiż-żewġ illustrazzjonijiet li ġejjin.

1. *Id-duttrina ta' Pawlu ta' kundanna universali u l-bżonn b'konsegwanza għal salvazzjoni universali hija bbażata fuq il-verità storika tal-ktieb ta' Ġenesi*. Naqraw f'Rumani 5:12,14,

> "*Bħalma kien permezz ta' bniedem wieħed li fid-dinja daħal id-dnub, u permezz tad-dnub il-mewt, u hekk il-mewt laħqet il-bned-min kollha, għax kollha dinbu….Madankollu l-mewt saltnet ukoll minn Adam sa Mosè, imqar fuq dawk li ma waqgħux fid-dnub li fih kien waqa' Adam, li kien xbieha ta' dak li kellu jiġi.*"

L-appostlu Pawlu irraġuna lid-dnub ta' Adam ġab id-dnub u l-mewt fid-dinja u li għalhekk il-bżonn konsegwenti tagħna għal Kristu huwa universali. Huwa bbaża dan il-bżonn tal-bnedmin kollha għal Kristu fuq *il-verità letterali* li Mosè irreġistra fl-ewwel tliet kapitli ta' Ġenesi.

Huwa wkoll ibbaża l-argumenti tiegħu għall-ħtieġa universali għal Kristu fuq id-dnub *letterali* ta' Adam meta hu qal,

> "*Għax bħalma l-bnedmin kollha jmutu f'Adam, hekk ilkoll jiksbu l-ħajja fi Kristu*" (1 Korintin 15:22).

U wkoll fit-Tieni Korintin 5:14 l-appostlu irraġuna li "*wieħed imut għal kulħadd*" li b'neċessità għandu jilħaq it-triq kollha lura għal Adam.

L-appostlu Pawlu esprima l-biża' tiegħu għall-knisja f'Korintu b'dan il-kliem:

> "*Li bħalma s-serp qarraq b'Eva bil-ħażen tiegħu, hekk fehmietkom jitħassru mis-semp-liċità u s-safa tagħhom fi Kristu*" (2 Korintin 11:3).

Fi kliem ieħor, ix-xitan jigdbilna dwar il-Kelma ta' Alla. Dak hu l-mod li bih ix-xitan qarraq b'Eva u dak hu l-mod li hu jipprova biex iħassar ukoll l-imħuħ tal-Kristjani! Ix-xitan gid-bilna dwar id-divinità tal-Mulej, gidbilna dwar il-qawwa

Tiegħu, gidbilna dwar il-liġi tal-maħfra, gidbilna wkoll dwar is-smewwiet u l-infern, u dwar il-moralità. Għaliex aħna m'għandniex naħsbu li hu jigdbilna wkoll dwar l-oriġini ta' l-univers u dwar l-oriġini tal-bniedem u dwar id-dar tagħna fis-smewwiet u dwar id-dnub, speċjalment jekk dan jagħmel aktar nies li jemmnu l-gideb tiegħu dwar Kristu u s-salvazzjoni? Ix-xitan jipprova b'kull mezz ta' gideb biex iwassalna ħalli ma nemmnux il-Kelma ta' Alla. Dawk kollha li jgħallmu li Ġenesi huwa sempliċiment storja huma maqbuda bil-gideb tax-xitan u b'hekk jinsabu taħt il-ħakma tiegħu.

Jekk aħna nemmnu lil Mosè, lil Ġesù u lil l-appostlu Pawlu dwar il-verità kif hija miktuba f'Ġenesi, huma jħarsuna mill-attentati tal-filosofiji qarrieqa tal-bnedmin biex niddeterminaw l-oriġini tal-bniedem, l-iskop u d-destin tiegħu kuntrarju għall-fatti kif irrivelati fl-Iskrittura Mqaddsa. Fiduċja sħiħa biss fil-veduta ta' Kristu u ta' l-appostli Tiegħu fuq Ġenesi tista' tħares lill-knisja mill-ispekulazzjonijiet mingħajr twemmin ta' l-evoluzzjoni ateistika.

2. *Id-duttrina ta' l-appostlu Pawlu dwar il-post tar-raġel u tal-mara fil-knisja hija bbażata fuq il-verità storika tal-ktieb ta' Ġenesi.*

> *"Nixtieq li l-irġiel jitolbu kullimkien, jerfgħu 'l fuq idejn safja bla għadab u bla ġlied. Hekk ukoll nixtieq li n-nisa jiżżejnu bi lbies xieraq, bil-modestja u bil-għaqal, mhux b'xagħarhom midfur, imma bl-egħmil it-tajjeb, kif jixraq lil nisa li jridu jkunu twajbin. Il-mara għandha toqgħod titgħallem bil-kwiet u l-umiltà kollha. Ma nħalli qatt li mara tgħallem jew li taħkem fuq ir-raġel; hi għandha toqgħod fis-skiet. Għax Adam ġie magħmul l-ewwel, imbagħad Eva. U ma kienx Adam li safa mqarraq; kinet il-mara li, wara li kienet imqarrqa, waqgħet fil-ħtija. Madankollu hi ssalva bil-maternità tagħha sakemm*

> *tibqa' tgħix fil-fidi, fl-imħabba, fil-qdusija u fil-modestja*" (1 Timotju 2:8-15).

L-appostlu Pawlu juża l-kelma ANER għal "l-irġiel" f'din is-silta. Din mhijiex għall-kelma ANTHROPOS li tirriferi għal l-umanità kollha, kemm in-nisa kif ukoll l-irġiel. Din il-kelma ANER tfisser ir-raġel u ma tistax tfisser il-mara. Id-duttrina appostolika, mela, hija li l-irġiel għandhom ikollhom it-tmexxija fil-knisja u mhux in-nisa. Dan ma jfissirx li r-raġel hu xi ħaġa aktar mill-mara, xejn minn dan. Id-differenza hija biss fil-funzjoni tagħhom. It-tnejn huma ta' l-istess valur f'għajnejn il-Mulej imma ta' funzjonijiet differenti (ara Galatin 3:28). Il-Bibbja hija ċara dwar dan: *irġiel u nisa huma differenti fil-funzjoni, imma ndaqs fil-valur.* Imbagħad l-appostlu jibbaża r-raġunijiet tiegħu fuq il-fatti kif irrivelati fl-ewwel tliet kapitli ta' Ġenesi.

L-ewwel l-appostlu ispirat jappella għal *l-ordni tal-ħoqlien.*

> "*Għax Adam ġie magħmul l-ewwel, imbagħad Eva*" (vers 13).

Dan huwa minn Ġenesi 2:18-23. It-tieni, l-appostlu jappella għan-natura tal-mara kif spjegata f'Ġenesi 3:1-6,

> "*U ma kienx Adam li safa mqarraq; kienet il-mara li, wara li kienet imqarrqa, waqgħet fil-ħtija*" (vers 4).

In-natura tal-mara, jagħraf l-appostlu minn Ġenesi, hija distinta minn dik tar-raġel. In-natura tagħha għandha t-tendenza lejn dak li hu domestiku u matern. Permezz tat-tfal u attenzjoni domestika hija tkun imwettqa ħafna. In-natura nfisha tagħha tagħmilha l-priża naturali ta' irġiel ħżiena mingħajr ebda skruplu li jilgħabu fuq in-natura tagħha. Ma ttantax ix-xitan lill-mara fin-nuqqas tal-preżenza ta' żewġha? Għalhekk in-natura tal-mara u tar-raġel huma murija mill-ktieb ta' Ġenesi kif Alla ħalaqhom mill-bidu bħala r-raġuni lura tad-duttrina ta' l-appostlu Pawlu illi r-raġel għandu jkollu l-post tat-tmexxija fil-knisja kif ukoll fid-dar.

Fl-aħħar, l-appostlu jinsisti fuq l-eżattezza tal-letteraliżu ta' Ġenesi meta, biex ikkorrieġa l-azzjonijiet ħżiena ta' xi nisa Kristjani f'Korintu, hu jgħid li:

> "*Mhux ir-raġel ġej mill-mara, imma l-mara ġejja mir-raġel. U mhux ir-raġel li kien maħluq mill-mara, imma l-mara li kienet maħluqa mir-raġel*" (1 Korintin 11:8-9).

Jekk Ġenesi m'għandux jittieħed għal kollox b'mod *letterali* lanqas l-appostlu Pawlu m'għandu!

Ċ. *Pietru U Ġenesi.*

F'kapitlu tlieta tat-tieni ittra tiegħu, l-appostlu Pietru bil-qawwa jwissi lill-Kristjani biex jiftakru l-Kelma ta' Alla kemm fit-Testment il-Qadim kif ukoll fit-Testment il-Ġdid bħala difiża kontra dawk li biex imaqdru u jwaqqgħu għaċ-ċajt jiċħdu l-fiduċja storika tal-Kelma ta' Alla. Huwa jispeċifika d-dilluvju ta' Ġenesi fil-jiem ta' Noè bħala eżempju li wieħed jista' joqgħod fuq il-wegħda tal-Mulej li jiġi f'ġudizzju għal nies ħżiena. (2 Pietru 3:3-6). Pietru juri wkoll li kienet il-Kelma ta' Alla li kienet il-"mezz" li oriġina d-dinja u wkoll li l-Kelma ta' Alla kienet il-"mezz" "*li d-dinja ta' dak iż-żmien tgħarrqet u ntilfet*" (versi 5-7).

Fl-essenza Pietru qiegħed jgħid li d-dilluvju huwa konfermar *storiku* tal-fiduċja tal-Kelma profetika ta' Alla. Imbagħad hu jkompli biex iwissina li:

> "*Hekk ukoll bl-istess kelma ta' Alla s-smewwiet u l-art tal-lum huma merfugħin għall-ħruq, miżmumin sa jum il-ġudizzju, li jkun jum it-telfien tal-ħżiena*" (vers 7).

L-istess kelma li ġabet id-dilluvju tal-qirda fuq id-dinja ħażina iġġib ukoll it-tmiem ta' din id-dinja preżenti. Imbagħad, *fuq dan bħala premessa*, bħala introduzzjoni, Pietru jirraġuna billi jgħid,

> "*Araw daqxejn kif għandkom iġġibu ruħkom, kemm għandha tkun qaddisa u tajba*

ħajjitkom….billi intom qegħdin tistennew ħwejjeġ bħal dawn"

li hu spjega li għandom isiru (versi 8-14).

Għalhekk fuq il-bażi tad-*dilluvju storiku* li kien sar permezz tal-Kelma ta' Alla Pietru jfittex biex jikkonferma l-Kelma tal-Mulej li terġa' tiġi, biex teqred din id-dinja bin-nar, u biex iġġib lin-nies il-ħżiena għall-ħaqq. Din il-konferma tal-fiduċja tal-Kelma tal-Mulej permezz ta' appell għar-rakkont tad-dilluvju ta' Ġenesi kien il-mod ta' l-appostlu kif iwissi ħalli wieħed ikun attent dwar l-għalliema foloz u biex iwassal lill-Kristjani ħalli:

"*ħarbirku biex tkunu misjuba minnu fis-sliem bla tebgħa u bla ħtija*" (vers 14).

Jekk ir-rakkont tad-dilluvju ta' Ġenesi *mhuwiex fatt storiku* allura l-argument kollu ta' Pietru għall-ħajja qaddisa huwa mingħar bażi! Jekk, iżda, ir-rakkont tad-dilluvju huwa aċċettat bħala *letterali* hekk ukoll ikun il-ħruq kbir li Pietru b'mod ċar jiddeskrivi!

KONKLUŻJONI

Aħna osservajna illi Ġesù, Pawlu u Pietru għamlu argumenti dottrinali u moralment ċari, ibbażati fuq il-veduta *storika u letterali* tagħhom ta' l-ewwel ħdax-il kapitlu tal-ktieb ta' Ġenesi. Ċaħda tar-realtà storika ta' dawn ir-riferenzi minn Ġenesi tnażża' lil Kristu u lil l-appostli Tiegħu mill-qawwa u l-bażi tad-duttrini tagħhom. Il-veduta mitoloġika ta' Ġenesi tgħawwar minn taħt dak li kull wieħed minnhom isostni li huwa l-bażi storiku li minnu d-duttrini tagħhom huma meħuda. Għalhekk iċ-ċaħda tad-dipendenza storika ta' Ġenesi għandha implikazzjonijiet serji ħafna relattivi għal l-infallibbiltà ta' Ġesù Kristu, l-ispirazzjoni divina ta' l-appostli Tiegħu, u l-fiduċja assoluta tal-Kelma ta' Alla.

Jalla aħna nħajruk biex issir Kristjan, xejn aktar, xejn inqas.

Għamel dan illum!

Għal aktar informazzjoni ikteb lil:

KNISJA TA' KRISTU
Flat 7, Polythecnic Flats,
Ġużè Debono Square,
Msida MSD 10
Malta